

CHƯƠNG : 14

SUỐT BUỔI TRƯA, hai người ngồi trên chiếc xe ngựa chạy lắc-la lắc-lu ngang qua cánh đồng gò-ghề như những đợt sóng dài. Chẳng có một cái gì cản trở cuộc đi chơi lang-thang vơ-vẩn của họ, chẳng có cái hàng rào nào, chẳng có cái hồ, cái núi nào, đến Thị - trấn chom-chờm nhà máy cũng không, xung quanh họ chỉ độc có gió, ngọn gió hiu-hiu chứa chan ánh nắng.

Martin kêu Leora bảo : "Anh thấy như tất cả bụi Zenith và xơ vải bằng nhà thương đều rũ sạch khỏi hai buồng phổi của anh. Dakota. Đây mới thực là nơi đáng cho người ta ở. Địa-giới. Cơ-hội. Mỹ-quốc !"

Từ một đám cỏ rậm, một đàn gà đồng nhỏ nhô ra. Martin nhìn chúng chạy băng qua những cây lúa mạch, tâm-hồn chàng dương-đế-mê trong ánh nắng bỗng cảm-ứng với tạo-vật và hòa - đồng vào lòng đất bao-la, chàng không còn thấy bồn-chồn như lúc mới ra đi khỏi Wheat-sylvania.

[REDACTED]

"Nếu anh chỉ đánh xe đi chơi, đừng có quên cơm ăn đúng sáu giờ đấy nhé", bà Tozer vừa dặn-dò, vừa toét miệng ra cười như để pha đường vào lời nói cho ngọt-ngào.

Trên Đại-Mã-Lộ, họ gặp ông Tozer, giờ tay vẫy và kêu "sáu giờ về nhớ. Cơm ăn đúng sáu giờ đấy nhớ".

Bert Tozer từ trong Ngân-hàng chạy ra, như một ông giáo thôn quê từ trong trường có một lớp học, tông ra cửa kêu, "Này hai cô cậu khôn hồn thì đừng có quên sáu giờ về ăn cơm đấy nhé, nếu không Ông Cụ lại lên cơn cho mà xem. Ông ấy chờ cô cậu về ăn sáu giờ đúng, và khi ông ấy nói sáu giờ đúng là sáu giờ đúng, chứ không phải là sáu giờ năm phút đâu đấy !"

Leora nói : "Thấy tức cười chưa! vì suốt hai mươi hai năm ở Wheatsylvania, em nhớ chỉ có ba lần ăn cơm chiều muộn vào lúc sáu giờ bảy phút. Anh Sandy à, mình ra ở riêng đi... Em nghĩ mình bảo ở chung với gia-dình để cho đỡ tốn không biết là khôn hay dại ?"

Chưa ra khỏi ngoại ô Wheatsylvania, vùng này cũng chẳng lấy gì làm rộng cho lắm, hai người gặp Cô Ada Quist, tức là Bà Bert tương lai, và nghe thấy giọng Cô rít lên trong bầu không-khí yên-tĩnh : "Nhớ về đúng sáu giờ đấy !"

Martin làm ra bộ anh-hùng, bảo Leora, "Mình cứ đi cho đã, lúc nào thích về thì về!" Nhưng cả hai người đều lúc nào cũng thấy những cái giọng đồn-dập dễ sợ, lạnh-lạnh bên tai, và ở mỗi viễn-cảnh tươi đẹp là một mệnh lệnh, "Sáu giờ đúng phải về đấy nhé" và họ ra roi thúc ngựa nên về tới nhà lúc sáu giờ thiếu mười một phút, cùng lúc ông Tozer cũng ở Xưởng sữa về, trẻ hơn thường lệ những ba mươi giây.

Ông nói :

- Các con về như thế là đông đủ cả nhà, vui quá ! Bây giờ lệ lên, cho ngựa vào chuồng. Sáu giờ ăn cơm... đúng sáu giờ !"

Martin cố gắng lắm mới chịu đựng nổi câu đó và giữ được vẻ quyền-thuộc. Khi ngồi ăn chàng tuyên-bố :

- Lúc chiều chúng con đánh xe chạy ghê quá. Ở đây rồi con sẽ thích đi như vậy. Thế là con đã ăn chơi không mất một ngày rưỡi rồi, và bây giờ phải bắt tay vào công việc mới được. Việc thứ nhất là con phải kiếm một chỗ làm phòng mạch. Có nhà nào cho thuê không, thưa Ba ?

Ba Tozer sốt-sắng nói ngay :

- Ồ, má có ý kiến này hay lắm, Martin à. Tại sao lại không đặt phòng mạch cho anh ở trong chuồng ngựa ? Như vậy gần nhà, tiện biết chừng nào ; anh có thể về ăn cơm đúng

giờ, và anh có thể trông hộ nhà được, nếu con ở đi vắng, hay ông và tôi đi chơi thăm bà con bạn bè hay đến Câu-lạc-bộ thêu thùa .

- Trong chuồng ngựa !

- Phải, trong phòng để yên cương cũ ấy chú sao ! Một quãng phòng đã có trần sẵn và mình có thể dán giấy dầu hắc hay đóng giấy bồi.

- Kìa má. Má nghĩ con định làm "cái con khỉ gì" ở đây thế ? Con đâu phải đưa đi làm vườn canh chuồng ngựa, hay một đứa con nít đi kiếm chỗ giấu mấy cái trứng chim! Con tính mở một phòng mạch cho một Y-khoa Bác-sĩ kia mà !

Bert làm cho tình-thế dịu bớt đi :

- Ấy, nhưng chú đã có tiếng tăm gì đâu. Chú chỉ là một y-sĩ giỏi !

- Má tha lỗi cho con đã vắng tục, nhưng... Chú sao, đêm đêm ở Bệnh viện, tôi đã nắm hàng trăm sinh-mệnh ở trong tay chú tưởng chơi à! Tôi định...

Bertie nói :

- Này, Martin hãy nghe tôi nói đã. Vì chúng tôi là người bỏ tiền ra... tôi không muốn làm một anh keo-kiệt, nhưng dầu sao thì một đồng là một đồng... nếu chúng tôi cấp vốn, thì chúng tôi phải có quyền định - đoạt cách xử dụng sao cho có lợi nhất !

Ông Tozer trông có vẻ trầm-tu, nói góp vào một cách yếu-ớt bất-lục :

[REDACTED]

- Có thể. Không có lý gì lại mua lấy việc bắt trác, với mấy anh trại chủ quý-quái ấy bán thóc lúa và kem sữa bóc lột hầu bao của người ta chùng nào hay chùng nấy, rồi ung-dung bỏ đi làm việc, chẳng nghĩ gì đến chuyện trả lời trả lãi tiền nong vay mượn cả. Tôi thề chú bỏ tiền ra cầm cố, chẳng lời-lãi gì nữa. Mua dây buộc mình, chẳng có nghĩa-lý gì cả. Này anh Martin này, cứ lấy lý ra mà nói, anh có thể nhìn cái cổ họng đau hay cho đơn thuốc đau tai cho một bệnh-nhân trong một phòng khám bệnh đơn-sơ bé-nhỏ, hay ở một nơi bài-trí ngu-xuẩn bày biện đủ thứ như một phòng khách "Moorhead" ở đâu cũng vậy mà thôi. Để Má thu xếp cho anh có một nơi tiện-nghỉ trong một góc nào đó ở chuồng ngựa...

Leora xen vào :

- Ba ạ, con muốn xin Ba cho chúng con vay một ngàn Mỹ-kim, ngay tức khắc, chúng con muốn dùng làm gì thì làm. (Mọi người sùng-sốt cả lên). Chúng con sẽ trả Ba sáu phân... à, không, chúng con sẽ trả Ba năm phân, năm phân là phải rồi.

Bert kêu :

- Cầm đồ còn được sáu, bảy, tám phân là khác !

- Năm phân là đủ rồi. Và chúng tôi muốn nói cho dứt khoát là chúng tôi muốn dùng làm gì thì dùng... để mở phòng mạch hay bất cứ việc gì khác.

Ông Tozer nói :

- Đó là một lối xuân-dộng đẽ...

Bert ngắt lời ông :

- Ory, cô thực là điên ! Giả sử nhà có cho cô vay tiền thì cô cũng phải đến lấy dần dần mỗi khi một ít, và cô cũng còn phải hỏi ý-kiến chúng tôi...

Loera đứng dậy :

- Hoặc là ở nhà làm theo lời tôi, đúng y như lời tôi, hoặc là Martin và tôi đi chuyến tàu sớm nhất về Zenith, và tôi nói thật đấy ! Thiếu gì chỗ mời anh ấy, ở đó lương rất hậu, như vậy chúng tôi lại khỏi phải nhờ vả ai hết !

Mọi người bàn cãi lâu lắm, nhưng phần nhiều câu chuyện quanh-quẩn cũng chỉ có vậy. Một lần Loera đã chạy lên gác thu xếp quần áo ; một lần cả Martin với nàng đứng dậy khua tay vung cả khăn ăn lên, trông cảnh-tượng lúc bấy giờ thật chẳng khác gì cảnh Laocoon.

Cuối cùng Loera thắng.

Lúc đó họ mới chuyển sang nói những chuyện vớ-vẩn không ra đầu vào đầu.

Ông Tozer hỏi :

- Anh đã đem cái rương gửi ở Ga về chưa?

Bert cau kỉnh :

- Đẽ đấy thực là vô lý... mỗi ngày mất toi hai cắc !

Martin đáp :

- Tôi lấy về từ khuya rồi !

Bà Tozer xác-nhận :

- Ồ, phải, Martin đã đem về từ sáng rồi.

Ông Tozer giọng thê-thảm hỏi :

- Anh đã đem về rồi à ? Anh đem lấy à ?

Martin đáp :

- Thưa không. Con muốn người bán gỗ cất nhà chở về cho con.

Bert kêu :

- Trời ơi là Trời ! Sao chú không bỏ nó lên chiếc xe cút-kít mà đẩy về lấy, có phải đỡ được hai hào rưỡi không !

Leora nói :

- Nhưng một Bác-sĩ phải giữ thể-diện của mình.

- Thể-diện cái quái gì ! Cốc khô ! Đây chiếc xe cút-kít trông còn có thể-diện hơn là lúc nào cũng ngậm điếu thuốc bần-thủ !

Ông Tozer hỏi :

- Thôi, nhưng dầu sao...anh để cái rương ở đâu ?

Martin đáp :

- Ở trên buồng chúng con.

Ông Tozer bảo vợ :

- Bà tính xem cái rương dỡ đồ ra rồi thì để đâu cho gọn ? Cái gác sếp thì đã chật cứng ra rồi.

- Ồ, tôi tính Martin cố xếp lên đấy vẫn được.

- Sao không để anh ấy cất vào chuồng ngựa ?

Bert chen vào nói :

- Chuồng ngựa thì đã làm sao? Trong rất khô ráo sạch sẽ. Bỏ phí cả một nơi tốt như vậy trong chuồng ngựa thật là mắc-cỡ, một nơi mà vừa rồi Ba Má quyết-định rằng Chú ấy có thể mở được một phòng khám-bệnh xinh-xắn đẹp đẽ !

Leora đáp ngay :

- Này anh Bertie, để tôi nói cho mà nghe. Chúng tôi định làm gì mặc xác chúng tôi. Trong đầu óc anh lúc nào cũng chỉ có cái chuồng ngựa. Sao anh không dọn cái nhà Băng cổ-lỗ-sĩ của anh về đây, để Martin lấy cơ sở của nhà Băng làm phòng mạch !

- Truyện ấy lại khác hẳn...

Ông Tozer phản-đối :

-Ồ, hai đứa chúng bay khoác-lác chẳng ra nghĩa-lý gì cả ; đừng có làm bộ ta đây! Chúng bay có thấy Má và tao cãi cọ với nhau như thế bao giờ không ?

- Martin, anh liệu bao giờ thì đỡ xong đồ trong rương ra ?

Ông Tozer có thể lúc này thì tính truyện cái chuồng ngựa, lúc khác thì tính đến truyện cái rương, nhưng óc ông không phải là bộ óc có thể tính luôn một lúc hai truyện rắc-rối như vậy.

- Đêm nay con có thể đỡ xong, nhưng có cái gì mà cần gấp...

- Hừ, Bè nghĩ thực ra cũng không có cái gì cần gấp lắm, nhưng khi mình đã bắt tay vào

làm một công việc gì...

- Ồ, có cái gì cần gấp đâu nếu chú ấy...

- Nếu Martin định đi kiểm nhà để mở phòng mạch, thay vì mở ngay ở trong chuồng ngựa, thì biết chờ đến tháng nào có toàn ngày chủ nhật để nó dỡ đồ trong rương ra và...

- Ồ, khổ quá ! Đêm nay thế nào con cũng làm xong mà...

- Và tôi thấy mình có thể cất nó trên gác sếp...

- Tôi đã bảo Bà là cái gác ấy chặt cứng ra rồi... Để tôi nói cho Bà biết là hôm tôi định cất cái tấm hình lên đó...

Martin nghe truyện cố nhiên là không "khóc thét" lên, nhưng chàng thấy lòng chàng đương thăm "khóc thét" lên. Giải đất tự do và hùng tráng mà chàng vừa khen ngợi hồi chiều bây giờ hình như đã ở cách xa hàng ngàn dặm và bị lãng quên đi hàng bao nhiêu năm.

II

Tìm được một nơi mở phòng mạch phải mất hết nửa tháng trời ngoại-giao và bàn cãi sôi nổi trong ba bữa ăn hàng ngày. (Không phải chỉ có truyện tìm nơi mở phòng mạch là đầu-dề duy nhất mà gia-đình ông Tozer bàn tới.

Nhất cử nhất động của Martin trong từng giờ từng khắc, họ cũng đem ra bàn rất kỹ; họ không ngớt phê-bình việc ăn uống tiêu-hóa của chàng, thu-từ của chàng gởi đi hay nhận được, những cuộc đi bộ dạo chơi của chàng, đôi giày của chàng cần vá lại, họ bán-khoản hỏi chàng đã đem đến cho anh "thợ-làm-vườn - săn-bẫy - sửa-giày" vá lại chưa, họ đoán xem công vá hết bao nhiêu, và bàn cả tới những quan-niệm về thần-học, tư-tưởng về chính-trị, và họ hàng nhà vợ của anh thợ-giày nữa).

Ông Tozer ngay từ lúc đầu đã tìm được một nơi mở phòng mạch hoàn-hảo. Gia-đình Norblom ở căn gác bên trên cửa hàng của họ đương tính dọn đi. Sự thực thì ở Wheatsylvania chẳng có chuyện gì xảy ra hay có thể xảy ra mà ông lại không biết và không giải-thích được. Bà Norblom đã chán cảnh làm bếp và muốn dọn sang ở trọ nhà Bà Beeson (tại căn phòng phía trước, nếu đi ở cầu thang lên thì nó ở bên tay mặt, tường tô hồ quét vôi, và trong phòng có một cái lò nhỏ rất đẹp Bà Beeson mua ở Otto Krag giá bảy - đồng - ba - hào - rưỡi... à không, bảy-đồng-hai-hào-rưỡi chứ!)

Họ đến thăm gia-đình Norblom, và ông Tozer trong lúc nói chuyện đã khéo nói xa xôi rằng "nếu gia-đình ông Norblom có ý dọn đi ở chỗ khác thì căn gác trên cửa hàng để cho Bác-sĩ mở phòng khám bệnh thì hay quá..."

Vợ chồng ông Norblom đưa mắt nhìn nhau,

cái nhìn thật là lâu, dè-dặt, xảo-quyết, của dân Thụy-na-đan có đôi mắt trắng-dã, rồi áp-úng nói rằng họ "không biết... có nhiên vị-trí nơi đây tốt nhất tình..." Ông Norblom cũng nhận rằng tuy chưa có gì là chắc-chắn, nhưng nếu gia-đình ông có tính dọn đi chỗ khác, thì ông sẽ cho thuê căn gác với giá hai-mươi-lăm Mỹ-kim một tháng, không có đồ đạc.

Ông Tozer từ cuộc "hội-nghị quốc-tế" ấy ra về hí-hung vui-sướng một cách xảo-quyết, chẳng khác một ông Tozer Bộ-Trưởng, hay Tozer Thượng-Nghị-Sĩ nào ở Hoa-Thịnh-Đốn hay Luân-đôn :

- Hay quá ! Hay quá ! mình làm cho ông ấy mắc mưu rồi ! Hai-mươi-lăm đô-la, ông ấy bảo thế. Như vậy nghĩa là đến lúc đó mình sẽ trả ông ấy mười-tám đồng, cho tới hai-mươi-một đồng bảy các rưỡi là tốt bực. Nếu mình xử sự với ông ấy cho khéo, để ông ấy có thời giờ đi gặp bà Beeson và giải-quyết xong việc ở trọ với bà ấy, thì mình muốn xoay ông ấy cách nào cũng được !

Martin nói :

- Ồ, nếu ông bà ấy không quyết-định ngay thì mình đi kiếm chỗ nào khác, có mấy nhà bỏ không ở sau Hãng Phục-Đông kia kia.

- Cái gì ! Sao lại đi tìm chỗ khác khi mình đã làm cho ông bà ấy tin rằng mình nói chuyện đúng-đắn, và như thế lại gây thù gây

[REDACTED]

oán với ông bà ấy suốt đời ? Mà như vậy cũng là một lối khai-trương chiêu khách, có phải không ? mà tôi cũng phải nói là tôi không trách ông bà ấy một chút nào, nếu ông bà ấy có giận vì bị anh bỏ rơi như vậy. Ở đây không phải là Zenith, muốn cái gì anh có thể chạy đi rêu-rao chỗ này chỗ nọ trong hai phút là có ngay !

Suốt nửa tháng trời, trong lúc vợ chồng Ông Norblom khổ-sở không quyết-định xong việc mà họ đã dự-định làm từ lâu, Martin mỗi mắt chờ đợi, không làm được việc gì cả. Một khi chàng chưa mở được một phòng khám bệnh đường hoàng hẳn-hoi, phần đông người làng không công-nhận chàng là một Y-sĩ có đủ tư-cách, mà chỉ gọi chàng là "cái anh con rể nhà Ông Tozer". Trong nửa tháng ấy chàng chỉ được người ta mời có một lần đi chữa bệnh nhức đầu cho Cô Agnes Ingleblad, Cô của anh thợ cạo Alec Ingleblad và ở trông nom nhà cửa cơm nước cho anh ta. Chàng hoan-hỉ mãi cho tới khi Bert giải-thích cho biết :

- Ồ, thế ra cái Bà Cô ấy đã mời tới Chú rồi đấy hả ? Cái Bà Cô ấy thì chẳng trừ Bác-sĩ nào cả. Mà có ốm đau gì đâu, nhưng có ông thầy nào mới tới là Bà Cô ấy cũng mời thử. Lần trước có một thằng Cha nào ở đâu đến ngồi trên chiếc xe Ford bán cao đơn hoàn tán, Bà Cô ấy cũng mời. Lần trước nữa là một thằng điên-diên-khùng-khùng chữa theo lối ám-thị ở khu Lò Ông Đức, rồi có một hồi Bà Cô ấy theo

một ông thầy nắn xương chính cốt ở Leop-
olis... nhưng tôi cũng nói để Chú biết là cái
lối tằm quất cũng có điều lạ, chữa được nhiều
người mà các Bác-sĩ Y-khoa hình như chẳng
hiểu là bệnh tật gì. Chú có công nhận điều
đó không ?

Martin đáp chàng không công nhận điều
đó.

Bert nói bằng một giọng hết sức vui, vì
chàng cũng có tài pha trò :

- Ô, bọn Bác-sĩ các chú ! Tất cả đều
cùng một giuộc, nhất là khi mới chân ráo
chân ướt ở trường ra, các chú tưởng như cái
gì mình cũng biết. Các chú chẳng chịu biết
những cái hay của lối tằm quất đâm lung, của
dây lưng điện, của mấy anh thầy nắn hay của
bất cứ một cái gì, vì họ đã nãng mắt của các
Chú không biết bao nhiêu là tiền.

Thế là người ta thấy cái Ông Bác - sĩ
Martin Arrowsmith xưa kia đã có một lần làm
cho Angus Duer và Irving Watters phải cáu lên
vì những lời chế-giễu chua-cay của mình đối
với những điều truyền-thống của Y-Khoa, bây
giờ đứng trước một kẻ như cái hạng anh chàng
Bert miệng toe-toét cười nhạo một cách hèn-
hạ này, chàng phải lên tiếng bênh vực lòng
nhân-đạo và những sự hiểu biết khoa-học của
tất cả các bác-sĩ, và tuyên-bố rằng không
một bác-sĩ nào (ít ra là những người tốt -

nghiệp Đại-Học Winnemac) lại cho bệnh-nhân dùng một thứ thuốc hoặc chịu một cuộc giải-phẫu vô ích bao giờ.

Bây giờ chàng hiểu biết nhiều về Bert. Chàng thường ngồi quanh-quẩn trong Ngân-hàng, hy-vọng có người mời đi chữa bệnh chẳng, ngón tay chàng ngứa-ngáy muốn được băng bó các vết thương. Ada Quist cũng thường tới Ngân-hàng luôn, và Bert hề thấy nàng là đẹp số-sách tính-toán sang một bên, rụt-rè bên-lên nói chuyện với nàng :

- Quist à, khi có Ông Đốc ở đây em phải cẩn-thận, giữ gìn ngay cả những ý nghĩ thầm kín của em. Ông ấy vừa kể cho anh nghe không biết bao nhiêu là truyện về thần-kinh-học và cả những phép đọc được ý nghĩ người khác của ông ấy. Phải không Chú Mart ? Anh đâm hoảng đến nỗi phải đổi lại bộ khóa chữ mở tủ sắt.

Ada Quist nói :

- Hú! Chú ấy có thể đánh lừa ai chứ đừng hòng đánh lừa em. Ai cũng có thể xem sách học được. Nhưng đến khi đem ra thực-hành thì khác... Nay chú Mart để tôi nói cho mà biết, chú mà có lấy được một phần mười sự hiểu biết của Lão Đốc Winter ở Leopolis thì họa chẳng chú mới sống lâu được hơn là tôi dự-đoán !

Rồi cả hai người xúm vào nói móc rằng đối với một người tự cho rằng những điều học tập được ở Zenith đã khiến cho mình "khôn-

ngoan xảo-quyệt ghê-gớm đến độ vênh cái mặt lên với cái bọn nhà quê bán-thịt đáng thương chúng mình", thì chắc-chắn là "cái cà-vạt của Martin thật cũng vụng lắm".

Đến bữa cơm chiều, Bert lại đem ra kể lại tất cả những câu "hóm-hỉnh" của mình và cả một vài câu của Ada Quist nữa cho cả nhà nghe.

Ông Tozer khẽ cười chọc thêm :

- Anh không nên trêu thằng bé quá như vậy. Dầu sao câu nói đùa về cái cà-vạt cũng nặng lắm đấy... Ba xem chừng Mart cũng thấy mình hơi dần một tý.

Sau bữa ăn, Leora kéo Martin ra một nơi nói :

- Anh yêu, anh có thể chịu đựng được cái lối đó không ? mình phải có nhà riêng sớm chừng nào hay chừng ấy. Hay mình chuồn đi đâu khác cho rảnh ?

- Anh còn chịu đựng được mà !

- Hừ. Có thể như vậy. Anh yêu này, khi chơi lại Bertie anh phải cẩn thận đấy không thì họ treo cổ anh lên !

Chàng dửng-dĩnh đi ra công. Chàng quyết đến xem mấy cái phòng ở sau Hăng Phương-Hoàng. Không có chỗ rút lui tránh mặt Bert, chắc chàng khó có thể chịu đựng thêm một tuần lễ nữa. Chàng không thể đợi vợ chồng Norblom quyết-định được nữa, mặc dầu chàng cũng thấy

ón, họ có thể thù oán chàng, tiêu-diệt chàng, đối với chàng họ đã thành những kẻ thù truyền kiếp kinh-khủng, những hung-thần kỳ-quái ám ảnh cái đất Wheatsylvania này, cái đất ngày nay đã thành một thế-giới duy nhất trong tri thức của chàng.

Chàng thấy trong bóng chiều âm-đạm, có một người đang đi bách bộ trên vỉa hè lát ván trước nhà, rụt-rè nhìn chàng. Đó là một Hiền-Gia, một người Do-Thái lai Nga trong làng vẫn quen gọi là "Hiền-Gia Ba-Lan".

Trong cửa hàng gần đường xe lửa, ông bán đồ bạc và phụ-tùng xe hơi, mua và bán nhà đất, ngựa, và cả da xạ-hương-thủ, một giống chuột lông có mùi xạ-hương. Ông ta gọi :

- Có phải Ông Bác-sĩ đó không ?

- Dạ.

Martin hớn-hó. Một bệnh nhân chẳng !

- Tôi muốn mời ông đi một quãng đường với tôi. Có một hai truyện tôi muốn nói với ông. Hay thế này, mời ông vào chơi trong nhà tôi hút thú vài điếu xì-gà mới tôi vừa mua được.

Ông ta nhấn mạnh vào hai tiếng "Xì-gà", vì ở North Dakota, cũng như ở Mohalis, trên lý-thuyết người ta cấm uống rượu.

Martin thích lắm. Đã từ lâu, chàng nhịn rượu và phải làm việc quá nhiều !

Cửa hàng của Hiền-Gia là ngôi nhà hai tầng, cách kiến-trúc cũng không đến nỗi dở, cách Đại-Mã-Lộ có một nửa phố, và chỉ bị ngăn có con đường sắt, còn thì trông ra cánh đồng bát-ngát. Vách đóng bằng ván thông mùi thơm dễ chịu, đượm mùi hôi của khói thuốc phun ở chiếc điều ồng cũ ra. Hiền-Gia thuộc hạng người thích tâm-sự nhưng không đáng tin-cậy cho lắm... Ông nháy mắt và thì-thầm hỏi :

- Chắc Bác-sĩ có thể làm được một chút rượu buốc-bông Kentucky thượng-hảo-hạng đấy nhỉ ?

- Dạ chắc chịu được, không sao.

Hiền-Gia kéo những tấm màn mỏng che cửa sổ xuống, rồi mở một chiếc ngăn kéo ván cong queo ở bàn giấy, lấy ra một cái chai chuyền tay nhau tu, sau khi lấy gan bàn tay lau qua miệng chai. Rồi Hiền-Gia chợt nói :

- Này Ông Đốc, ông không giống những bọn kia, chắc ông hiểu, người ta một đôi khi vô tình bị dính-líu vào những vụ gian thương. Thôi, để tóm tắt câu truyện hơi dài, tôi đoán rằng tôi bán ra nhiều hàng mở quá, và chắc họ sẽ đến khám-xét cửa hàng tôi. Buộc lòng tôi phải dọn đi... chớ má quá... và hy-vọng lần này có thể đứng vững được một vài năm. Nghe nói ông đang kiếm một chỗ mở phòng khám bệnh. Chỗ này thì thực là lý-tưởng. Lý-tưởng thực đấy. Bên trong, cạnh phòng này còn hai phòng nữa. Tôi cho ông thuê đấy, cả đồ đạc, tuốt-tuốt, mười-lăm đôn một tháng, nếu ông

trả trước cho tôi một năm. Ồ, không nói dối ông đâu. Anh vợ ông biết rõ tôi là chủ nhà mà.

Martin có làm ra vẻ con nhà kinh-doanh sành-sỏi. Thì chàng chẳng là một Bác-sĩ trẻ tuổi sắp sửa đem tiền bạc ra kinh-doanh, một trong những Công-Dân Quan-Trọng tại Wheat-sylvania ư ? Chàng quay về nhà, dưới ngọn đèn sa-lông, chao pha-lê hường vẽ cúc màu lục, trước mặt gia-đình vợ đương lắng tai nghe và Bert cúi xuống nhìn chàng, miệng há hốc ra.

Bert nói :

- Chú có thể thuê nhà ấy một năm, không có gì phải lo ngại cả, nhưng vấn-đề không phải ở điểm đó.

Ông Tozer rên-rỉ :

- Thực thế, vấn-đề không phải ở chỗ đó! Gây thù oán với vợ chồng Ông Norblom lúc này chắc họ cũng sắp quyết-định cho anh thuê nhà của họ rồi ! Đem tôi ra làm trò hề, sau bao nhiêu công-lao của tôi !

Mọi người bàn đi tính lại mãi cho tới gần mười giờ đêm mà vẫn không xong, nhưng Martin đã tỏ ra cương-quyết, và ngày hôm sau chàng thuê căn nhà của Hiền-Gia.

Lần đầu tiên trong đời, chàng có một chỗ hoàn-toàn của riêng chàng, của riêng chàng và của riêng Leora.

Lòng chàng đầy kiêu-hãnh vì có của riêng

tây; ngôi nhà của chàng là ngôi nhà đẹp nhất đời, mỗi viên đá, mỗi ngọn cỏ, mỗi quả dấm của, đối với chàng đều đặc-biệt, đều đáng yêu. Lúc mặt trời lặn, chàng ngồi ở phía sau nhà (trên một chiếc thùng xà-phòng ọp-ẹp rất thú vị, chưa đến nỗi vỡ thành từng mảnh) ngắm cảnh đồng mông-mênh, có con đường sắt mỏng-mảnh chạy tuốt từ chân trời đỏ rực đến tận chân chàng. Chợt Leora đến bên chàng, vòng tay ôm lấy cổ chàng.

Chàng ca-tụng tương-lai rực-rỡ của chàng và nàng bằng một câu có thể ví như một câu thánh ca :

- Em có biết anh tìm được cái gì ở trong bếp không ? Một cái khoan cũ đã rỉ sét lại, anh có thể lấy một cái thùng cây đem ra làm một cái giá đỡ ống thí-nghiệm ... của riêng anh !